

dk

AB Bålnäs Säteri
Box 23
581 02 Linköping

Bildande av Bjältnäs naturreservat i Boxholms kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara området som avgränsas av innerkanten av den kraftiga heldragna linjen på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Naturreservatets namn ska vara Bjältnäs naturreservat (obj. nr 05-99-065).

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är att bevara och utveckla ekhagarna med dess flora och fauna samt bevara och utveckla relativt opåverkade äldre ädellövskogar. Fristående vidkroniga ekar och andra lövträd av olika åldrar ska finnas i stor mängd och marken i möjligaste mån hävdas genom slätter eller bete. Naturreservatet skall under stort hänsynstagande till flora och fauna vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet och för vetenskaplig forskning.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda markområdet inom reservatet är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. uppföra byggnad eller annan anläggning;
3. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
4. anordna upplag;
5. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
6. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
7. gräva upp växter;
8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel;

9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
10. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
11. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd, med undantag för att igenväxningsvegetation får röjas bort i en 10 meter bred zon längs åkerkanterna;
12. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller gren. Träd eller grenar som faller över stigar och brukningsvägar får dock flyttas till närmast lämpliga plats inom naturreservatet;
13. igenfylla håligheter eller på annat sätt påverka ihåliga eller gamla träd;
14. framföra fordon, förutom för sakägare på heldragen eller streckad väg på bifogad reservatskarta
15. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
16. samla kryptogamer eller ryggradslösa djur.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. Utmärkning och information om reservatet;
2. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i skötselplan;
3. skötsel av betesmarker innefattande bl a betesdrift och uppsättande och underhåll av stängsel. Föreskriften gäller endast om skötseln ej ombesörjs enligt skötselplan genom sakägares försorg;
4. andra naturvårdsinriktade åtgärder enligt skötselplan utan ytterligare ersättning.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon eller cykel;
2. tälta eller ställa upp husvagn;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp;
6. på ett störande sätt utnyttja radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt;

7. störa djurlivet genom att klättra i boträd;
8. samla kryptogamer eller ryggradslösa djur;
9. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
10. göra upp eld.

Dessutom är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
12. utföra sådan vetenskaplig undersökning som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel eller uppföljning som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för jakträttsinnehavaren att uppföra tillfälliga jaktorn eller uttransportera fällt vilt inom området med järnhäst eller liknande mindre fordon eller att jaga med lös hund. Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för att vägar enligt punkt 14 bibehålles i befintligt skick.

Skötselplan

Med stöd av 3§ förordning (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Naturvårdsförvaltaren av reservatet ska vara Länsstyrelsen.

Grund för beslutet

Merparten av området utgörs av mycket värdefulla lövhagar med vidkroniga ekar och andra lövträd i olika åldrar. En stor mångfald av växter, djur och svampar knutna till gamla solexponerade ädellövträd finns, bl a många rödlistade arter av lavar och vedsvampar. Värdena är till stor del knutna till de gamla ihåliga träden. Området har höga botaniska, ornitologiska och entomologiska värden. Området bör skyddas på grund av dessa höga biologiska värden. Området utgörs till stor del av habitatet "Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ" (9070) och är föreslaget av regeringen att ingå i Natura 2000. I området finns också naturskogsartad ädellövskog. Stora delar av området är utpekade som nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt i skogsvårdsorganisationens nyckelbiotopsinventering.

Ärendets beredning

På grund av områdets höga naturvärden lyftes frågan om att skydda området som naturreservat av länsstyrelsen.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen finner vid en sådan prövning som avses i 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden mm. att bildandet av Bjältnäs naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att åtgärden är förenlig med gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat enligt 27 § verksförordningen (1995:1322):
Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30§ miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Reservatsbildandet

Efter värdering och förhandling med markägaren samt utbetalning av ekonomisk ersättning från Naturvårdsverket remitterade Länsstyrelsen förslag till beslut till markägare och arrendatorer, Boxholms kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Mjölby och Vägverket region sydost.

Remissinstansernas yttranden samt Länsstyrelsens ställningstaganden

Vägverket hade inget att erinra mot naturreservatet. Boxolms kommun ställde sig positiva till bildandet med synpunkten att de tyckte det skulle vara värdefullt med en parkering närmre reservatet samt en informationstavla även ute på udden. Naturskyddsföreningen ställde sig positiv till skyddet med små synpunkter på skötselplanen. Fullständiga yttranden finns i bilaga 3. Länsstyrelsen går kommunens synpunkt angående informationstavla på udden tillmötes. Vad gäller parkeringsplatsens placering ligger den tillsvidare kvar då markägare och arrendatorer inte vill ha trafik över sina gårdsplaner. Naturskyddsföreningens kompletteringar till skötselplanen är införda däri.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4 (formulär 115, Miljödepartementet).

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad avser den delen av beslutet som avser föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken. Den delen av beslutet gäller medelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket Länsstyrelsen fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsrådet Magnus Holgersson, avdelningsdirektör Jan Persson, chefsjurist Bo Hultström, biträdande länsantikvarie Carin Claréus, byrådirektör Mikael Hagström och avdelningsdirektör Sverker Kärrsgård.

Björn Eriksson
Landshövding

Maria Taberman
Byrådirektör

Bilagor

1. Karta över Bjälån naturreservat
2. Skötselplan
3. Remissvar
4. Formulär 115, Hur man överklagar

akten (naturreservatsdossier)

Kopia till

Naturvårdsverket

Boxholms kommun

Skogsvårdsstyrelsen Mjölby distrikt

Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland

Vägverket Region SO

Reservatsförvaltaren, Dan Nilsson

Lantmäteriet, Linköping

Länets författningssamling

Objektsregistret

Tidningskungörelse

Naturskyddsföreningens lokalkrets i Mjölby, c/o Lennart Hägg